

[Aage Fogh.]

for, at de er aftaget, inden året er gået, så får formanden mindst 20 pct.s nedslag i prisen, d. v. s. et par tusind kroner pr. traktor, og det betyder meget mere for foreningernes virksomhed end selve lånevirkomheden. Det er indkøbene, det, at man er store købere, og det, at man er kontante købere, der skal udnyttes, og her har husmændene en chance, som husmændene, der er yderst forsigtige i penge-sager, har forstået at udnytte på en sådan måde, at det er kommet dem selv til gavn og ikke har voldt staten nogen skade. Jeg tror, de er så dygtige på dette område, at man dristigt tør gå videre og sige til dem: nu kan I få lov til at administrere det selv; vi vil kun give garanti for obligationer, så kan vi udstede dem, I har brug for til at løse de spørgsmål, der melder sig. Det gælder maskiner i dag, det gælder bygninger i morgen, og måske det bliver en tredje ting senere.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg forstår, at der fra praktisk talt alle sider er enighed om, at lån til fælles mekanisering er noget af det, man finder rigtigt, selv om man kan nære visse principielle betænkeligheder, og jeg takker for denne enighed. Jeg takker de ordførere, der i det hele taget er enige med mig i denne sag, og jeg skal kun knytte nogle få bemærkninger til de udtalelser, der er fremsat her.

Jeg vil gerne allerførst sige til det ærede medlem hr. Søren Jensen, at når jeg, da vi sidst behandlede et lignende forslag, talte om forbedring af mulighederne for at give lån til bygninger og til mekanisering, ja, så grundede det sig i, at jeg dengang havde planer om en statslånsordning gående ud på at sikre disse lånemuligheder. Forinden en sådan ordning skulle etableres, indkaldte jeg banker, sparekasser og kreditinstitutioner, fordi mit standpunkt var det, som jeg også dengang gav udtryk for, at kunne spørgsmålet klares ad privat vej, var det at foretrække. Det foretrækker jeg altid, hvis det kan gøres og gøres lige så godt. Følgen af de forhandlinger, jeg havde med pengeinstitutterne dengang, blev oprettelsen af landbrugets realkreditinstitut, som netop har opgaver i forbindelse med bygningsforbedringer og generationsskifte. Det

har i den tid, det har arbejdet, udlånt betydelige midler til landbruget. Jeg mener, det har virket godt, og derfor er det et spørgsmål, hvorvidt der i dag er nogen grund til, at der skal ske ændringer netop på dette område.

Jeg har i en tidligere debat i dag peget på, at der igen kommer finansieringsproblemer i forbindelse med sammenlægningen og alt, hvad det fører med sig.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. Niels Ravn: det er ikke helt i overensstemmelse med mine udtalelser og slet ikke med min mening, når han siger, at jeg har erkendt, at de landbrug, der her får lån, skal forsvinde. Det er ikke rigtigt. Ærede medlem hr. Niels Ravn, det kan ikke være rigtigt; Jeg mener det ikke, har aldrig sagt det. Jeg har sagt, at jeg stiler mod en frivillig ordning, så man frivilligt kan foretage sammenlægning højere op, end man gør i dag. Ét er at stile mod det, og ét er også at stile mod en højere brugsstørrelse ved udstykningen, et andet er, at når det er en frivillig ordning, så indebærer det som noget ganske selvfølgelig, at man ikke skal tvinge nogen, og når man ikke tvinger nogen, vil der efter min mening langt fremover stadig være brug også under den størrelse, vi fastsætter som mindstestørrelse, altså den størrelse, man kan sammenlægge op til, uden at man i og for sig behøver at spørge nogen om det. Jeg synes for så vidt, at dette forslag netop er både ønskeligt og nødvendigt af hensyn til alle de brugsstørrelser, som ligger under denne grænse. Det er et tilbud til dem om, at de her kan gennemføre en tiltrængt mekanisering.

Når man minder mig om — det var det ærede medlem hr. Mose Hansen — at jeg har overset landbrugets vanskeligheder, så de kom bag på mig, og begrundet det med, at jeg ikke søgte om flere penge sidst, så er det heller ikke rigtigt. Det, jeg har overset, og det, der kom bag på mig, var, at behovet for mekaniseringen var så stærkt, som det viste sig at være, og krævede et så stort beløb i penge. Det er årsagen til, at vi så relativt hurtigt må komme igen og bede om flere penge.

Jeg skal sluttelig understrege det, som det ærede medlem hr. Aage Fogh sagde. Praktisk talt er der aldrig tabt penge, som